

Tabela rekomendacji z badania: Badanie wartości wskaźnika rezultatu długoterminowego PO WER w obszarze oświaty
„Odsetek poradni psychologiczno-pedagogicznych stosujących wypracowane narzędzia do pracy z uczniami o specjalnych
potrzebach edukacyjnych dzięki wsparciu z EFS”

Lp.	Wniosek	Rekomendacja	Adresat	Sposób wdrożenia	Klasa rekomendacji	Status rekomendacji	Termin wdrożenia	Obszar tematyczny	Uzasadnienie
1.	Narzędzia z pakietu TROS-KA były dotychczas upowszechniane jedynie wśród poradni psychologiczno-pedagogicznych. Jednocześnie zdaniem specjalistów są dopasowane do możliwości specjalistów szkolnych i przydatne na etapie rozpoznania diagnostycznego w szkole (str. 173).	Rekomenduje się upowszechnienie narzędzi z pakietu TROS-KA wśród specjalistów szkolnych i zapewnienie im wsparcia szkoleniowego przy ich stosowaniu.	Ministerstwo Edukacji Narodowej	1. Zawarcie umów licencyjnych umożliwiających wykorzystanie narzędzi przez specjalistów szkolnych (lub udostępnienie narzędzi w inny sposób). 2. Przygotowanie i realizacja projektu zakładającego szkolenie specjalistów szkolnych z zakresu stosowania narzędzi pakietu TROS-KA.	horyzontalna operacyjna UWAGA: Rekomendacja wyłącznie do wiadomości KM PO WER	rekomendacja zatwierdzona częściowo	30 czerwca 2022 (na rozpoczęcie realizacji projektu)	Edukacja	Narzędzia z pakietu TROS-KA zostały opracowane jako narzędzia dla specjalistów pracujących w poradniach psychologiczno-pedagogicznych. Jednocześnie należy podkreślić, że w celu pełnego wykorzystania ww. narzędzi konieczna jest współpraca ze szkołą (m.in. w celu przeprowadzenia pełnej oceny 270 stopni czy działań postdiagnostycznych). W związku z powyższym współpraca ze szkołami jest konieczna dla

Tabela rekomendacji z badania: Badanie wartości wskaźnika rezultatu długoterminowego PO WER w obszarze oświaty „Odsetek poradni psychologiczno-pedagogicznych stosujących wypracowane narzędzia do pracy z uczniami o specjalnych potrzebach edukacyjnych dzięki wsparciu z EFS”

Lp.	Wniosek	Rekomendacja	Adresat	Sposób wdrożenia	Klasa rekomendacji	Status rekomendacji	Termin wdrożenia	Obszar tematyczny	Uzasadnienie
									właściwego wykorzystania narzędzi, natomiast same szkoły nie powinny korzystać z narzędzi, gdyż stawianie szczegółowych diagnoz nie jest zadaniem szkoły. Rekomendacja jest zatwierdzona częściowo właśnie z ww. powodów – współpraca ze szkołami (wraz z informowaniem ich o istnieniu narzędzi i ich roli) będzie prowadzona w ramach upowszechniania narzędzi (m. in. w projektach

Tabela rekomendacji z badania: Badanie wartości wskaźnika rezultatu długoterminowego PO WER w obszarze oświaty „Odsetek poradni psychologiczno-pedagogicznych stosujących wypracowane narzędzia do pracy z uczniami o specjalnych potrzebach edukacyjnych dzięki wsparciu z EFS”

Lp.	Wniosek	Rekomendacja	Adresat	Sposób wdrożenia	Klasa rekomendacji	Status rekomendacji	Termin wdrożenia	Obszar tematyczny	Uzasadnienie
									realizowanych w PO WER oraz projektach w nowej perspektywie finansowej dotyczącej rozwiązań uwzględniających założenia diagnozy funkcjonalnej z wykorzystaniem Międzynarodowej Klasyfikacji Funkcjonowania Niepełnosprawności i Zdrowia ICF), która, aby była skuteczna wymaga współpracy poradni psychologiczno-pedagogicznych i szkół.
2.	Poradnie niepubliczne rządziej	Rekomenduje się przeprowadzenie	Ośrodek Rozwoju	Realizacja działań informacyjno-	programowa operacyjna	rekomendacja zatwierdzona	30 czerwca 2020	Edukacja	W ramach realizacji projektu

Tabela rekomendacji z badania: Badanie wartości wskaźnika rezultatu długoterminowego PO WER w obszarze oświaty „Odsetek poradni psychologiczno-pedagogicznych stosujących wypracowane narzędzia do pracy z uczniami o specjalnych potrzebach edukacyjnych dzięki wsparciu z EFS”

Lp.	Wniosek	Rekomendacja	Adresat	Sposób wdrożenia	Klasa rekomendacji	Status rekomendacji	Termin wdrożenia	Obszar tematyczny	Uzasadnienie
	od publicznych zawierały porozumienia z ORE na wykorzystanie pakietu TROS-KA. Do przyczyn niezawierania porozumień przez poradnie niepubliczne należały wątpliwości dotyczące wykorzystania narzędzi przez poradnie niepubliczne w ramach prowadzonych usług odpłatnych (str. 36, 47).	ponownych działań informacyjno-promocyjnych adresowanych wyłącznie do poradni niepublicznych, w ramach których zostanie zaakcentowane, że mogą korzystać z pakietu w ramach działalności komercyjnej.	Edukacji	promocyjnych przez ORE, np. w formie wysyłki pism do poradni niepublicznych.		w całości (realizowana)			upowszechnione zostały narzędzia do wszystkich poradni w Polsce zgodnie z danymi na rok upowszechnienia. Ponadto była wysyłana korespondencja e-mail w tej sprawie do poradni. W okresie do 30 czerwca planowane jest ponowne podjęcie takiego działania poprzez system SIO.
3.	Poradnie psychologiczno-pedagogiczne nie zbierają danych, pozwalających na ustalenie wartości wskaźnika rezultatu długoterminowego.	Zaleca się zobowiązanie poradni psychologiczno-pedagogicznych do zbierania i sprawozdawania informacji o liczbie	1. Minister Edukacji Narodowej 2. MEN (jako IP PO WER)	1. Wprowadzenie mechanizmów pozwalających na monitorowanie wartości wskaźnika rezultatu długoterminowego	1. pozasystemowa UWAGA: Rekomendacja wyłącznie do wiadomości KM PO WER	rekomendacja zatwierdzona w całości	31 grudnia 2021	Edukacja	W ramach wdrażania rekomendacji powstała koncepcja rozwiązania informatycznego, za pomocą

Tabela rekomendacji z badania: Badanie wartości wskaźnika rezultatu długoterminowego PO WER w obszarze oświaty „Odsetek poradni psychologiczno-pedagogicznych stosujących wypracowane narzędzia do pracy z uczniami o specjalnych potrzebach edukacyjnych dzięki wsparciu z EFS”

Lp.	Wniosek	Rekomendacja	Adresat	Sposób wdrożenia	Klasa rekomendacji	Status rekomendacji	Termin wdrożenia	Obszar tematyczny	Uzasadnienie
	W szczególności z reguły nie ewidencjonują osób, w przypadku których zastosowano narzędzia wypracowane w projektach EFS (str. 31).	uczniów, w przypadku których zastosowano narzędzia wypracowane w projektach EFS, w szczególności uczniów, którym wydano orzeczenia lub opinie świadczące o specjalnych potrzebach edukacyjnych.		o, np. z wykorzystaniem Systemu Informacji Oświatowej. 2. Zalecenie projektodawcom zobowiązania poradni korzystających z narzędzi wypracowanych w projekcie EFS do zbierania wymienionych informacji.	2. programowa operacyjna				którego narzędzia będą udostępnione. Rozwiązanie to będzie umożliwiło ponadto zbieranie informacji o liczbie uczniów, którzy zostali zdiagnozowani za pomocą narzędzi wytworzonych w EFS. Obecnie koncepcja rozwiązania informatycznego jest weryfikowana przez Centrum Informatyczne Edukacji MEN.
4.	Wartość docelowa wskaźnika rezultatu długoterminowego „Odsetek poradni psychologiczno-	Zaleca się zmianę wartości docelowej wskaźnika rezultatu długoterminowego „Odsetek poradni	MFiPR (jako IZ PO WER)	Zmiana zapisów PO WER.	programowa strategiczna	rekomendacja zatwierdzona częściowo (wdrożona)	30 czerwca 2020	Edukacja	Wartość docelowa wskaźnika została zmniejszona ze 100% do 90%.

Tabela rekomendacji z badania: Badanie wartości wskaźnika rezultatu długoterminowego PO WER w obszarze oświaty „Odsetek poradni psychologiczno-pedagogicznych stosujących wypracowane narzędzia do pracy z uczniami o specjalnych potrzebach edukacyjnych dzięki wsparciu z EFS”

Lp.	Wniosek	Rekomendacja	Adresat	Sposób wdrożenia	Klasa rekomendacji	Status rekomendacji	Termin wdrożenia	Obszar tematyczny	Uzasadnienie
	pedagogicznych stosujących wypracowane narzędzia do pracy z uczniami o specjalnych potrzebach edukacyjnych dzięki wsparciu z EFS” została ustalona na nierealistycznie wysokim poziomie (str. 182-183)	psychologiczno-pedagogicznych stosujących wypracowane narzędzia do pracy z uczniami o specjalnych potrzebach edukacyjnych dzięki wsparciu z EFS” na 37,5% (39% dla regionów słabiej rozwiniętych i 30,5% dla regionów lepiej rozwiniętych).							Jednocześnie zmodyfikowana została definicja wskaźnika, przez co ustalona wartość docelowa jest realna do osiągnięcia.
5.	Specjaliści z PPP zgłaszali zapotrzebowanie na narzędzia, które ułatwiłyby odnotowanie, porównywanie i prezentację wyników testów dla wersji papierowej i elektronicznej	Rekomenduje się opracowanie formularza (arkusza), w którym specjalista mógłby odnotować wyniki uzyskane po zastosowaniu wszystkich skal TROS-KA i przedstawić	Ministerstwo Edukacji Narodowej	Zamówienie opracowania arkuszy do prezentacji i analizy wyników testów, w tym analizy porównawczej.	pozasystemowa UWAGA: Rekomendacja wyłącznie do wiadomości KM PO WER	rekomendacja zatwierdzona w całości	30 czerwca 2020	Edukacja	Formularz powstał i został przekazany poradniom, które podpisały porozumienie o wykorzystywaniu TROS-KA. Nie jest on dostępny w wersji elektronicznej

Tabela rekomendacji z badania: Badanie wartości wskaźnika rezultatu długoterminowego PO WER w obszarze oświaty „Odsetek poradni psychologiczno-pedagogicznych stosujących wypracowane narzędzia do pracy z uczniami o specjalnych potrzebach edukacyjnych dzięki wsparciu z EFS”

Lp.	Wniosek	Rekomendacja	Adresat	Sposób wdrożenia	Klasa rekomendacji	Status rekomendacji	Termin wdrożenia	Obszar tematyczny	Uzasadnienie
	pakietu TROS-KA (str. 86).	położenie wyniku w odniesieniu do norm oraz porównać wynik testu KA uzyskany od ucznia, rodzica i nauczyciela.							narzędzia, a jedynie w postaci dodatku w materiałach uzupełniających dla diagnostów.
6.	Jako słabą stronę elektronicznej wersji pakietu TROS-KA wymieniano niemożność zapisania rezultatów testów i generowania zbiorczych zestawień dla danego badanego, np. wyników z kilku testów (str. 86-87).	Rekomenduje się uzupełnienie funkcjonalności aplikacji TROS-KA o możliwość trwałego zapisywania i łączenia wyników badań dotyczących danego ucznia, oraz możliwości generowania raportów, w tym raportów porównawczych, pochodzących z zastosowania wszystkich skal, w tym – z ich wielokrotnego wykorzystywania.	Ministerstwo Edukacji Narodowej	Zamówienie uzupełnienia funkcjonalności aplikacji TROS-KA. Po rozbudowaniu aplikacji – przeprowadzenie działań promocyjnych informujących poradnie o rozwoju aplikacji.	pozasystemowa UWAGA: Rekomendacja wyłącznie do wiadomości KM PO WER	rekomendacja zatwierdzona w całości	31 grudnia 2021	Edukacja	Formularz powstał i został przekazany poradniom, które podpisały porozumienie o wykorzystywaniu TROS-KA. Nie jest on dostępny w wersji elektronicznej narzędzia, a jedynie w postaci dodatku w materiałach uzupełniających dla diagnostów.

Tabela rekomendacji z badania: Badanie wartości wskaźnika rezultatu długoterminowego PO WER w obszarze oświaty „Odsetek poradni psychologiczno-pedagogicznych stosujących wypracowane narzędzia do pracy z uczniami o specjalnych potrzebach edukacyjnych dzięki wsparciu z EFS”

Lp.	Wniosek	Rekomendacja	Adresat	Sposób wdrożenia	Klasa rekomendacji	Status rekomendacji	Termin wdrożenia	Obszar tematyczny	Uzasadnienie
7.	Według twórców narzędzi TROS-KA, są one odpowiednie wobec dzieci z lekką niepełnosprawnością intelektualną i mogą być stosowane jako narzędzia pomocnicze w odniesieniu do osób ze spektrum autyzmu. Na podstawie doświadczeń pracowników PPP można zakwestionować powyższe stwierdzenie w przypadku dotychczas upowszechnionej, podstawowej wersji narzędzi. Trwa adaptacja narzędzi TROS-KA do potrzeb uczniów ze SPE, m.in. z zespołem	Rekomenduje się zweryfikowanie i ew. zmodyfikowanie, przy udziale autorów narzędzi i podręcznika pakietu TROS-KA, zawartych w podręczniku stwierżeń na temat adekwatności pakietu (w wersji podstawowej, niezaadaptowanej) do badania uczniów ze SPE.	Ministerstwo Edukacji Narodowej	Dokonanie weryfikacji i ew. aktualizacji podręcznika w konsultacji z jego autorami.	pozasystemowa UWAGA: Rekomendacja wyłącznie do wiadomości KM PO WER	rekomendacja zatwierdzona w całości (realizowana)	31 grudnia 2020	Edukacja	W opinii ekspertów - autorów zestawu narzędzi diagnostycznych TROS-KA, istotnym czynnikiem utrudniającym badaniem ze spektrum autyzmu lub niepełnosprawnością intelektualną dostęp do treści itemów TROS-KA jest zbyt rozbudowana warstwa językowa twierdzeń. Złożone konstrukcje syntaktyczne, terminy o zbyt niskiej frekwencji użycia wśród tych grup uczniów ze SPE stanowią możliwą barierę obniżającą trafność

Tabela rekomendacji z badania: Badanie wartości wskaźnika rezultatu długoterminowego PO WER w obszarze oświaty „Odsetek poradni psychologiczno-pedagogicznych stosujących wypracowane narzędzia do pracy z uczniami o specjalnych potrzebach edukacyjnych dzięki wsparciu z EFS”

Lp.	Wniosek	Rekomendacja	Adresat	Sposób wdrożenia	Klasa rekomendacji	Status rekomendacji	Termin wdrożenia	Obszar tematyczny	Uzasadnienie
	Aspergera (str. 112-113).								diagnozy. Nie zaplanowano specjalnych zastosowań narzędzi dla tych grup, jednak w opinii ekspertów jako zasadne należy uznać wykorzystanie aktualnie opracowywanych dostosowań dla grup uczniów z afazją i Zespołem Aspergera. Uproszczone twierdzenia, podkreślenie dostępności treści itemów w doświadczeniu uczniów, rozbudowane instrukcje z opisem dostosowań procedury dla diagnosty dają

Tabela rekomendacji z badania: Badanie wartości wskaźnika rezultatu długoterminowego PO WER w obszarze oświaty „Odsetek poradni psychologiczno-pedagogicznych stosujących wypracowane narzędzia do pracy z uczniami o specjalnych potrzebach edukacyjnych dzięki wsparciu z EFS”

Lp.	Wniosek	Rekomendacja	Adresat	Sposób wdrożenia	Klasa rekomendacji	Status rekomendacji	Termin wdrożenia	Obszar tematyczny	Uzasadnienie
									szansę na większe uniezależnienie diagnozy z wykorzystaniem TROS-KI dla osób z niepełnosprawnością intelektualną i zaburzeniami ze spektrum autyzmu od czynników zewnętrznych, mogących zmienić jej wynik. Aktualnie trwają prace nad przygotowaniem adaptowanej wersji narzędzi dla uczniów z afazją i Zespołem Aspergera. Planowane zakończenie prac w tym zakresie to sierpień 2020 r. Autorzy podkreślają, że narzędzie TROS-

Tabela rekomendacji z badania: Badanie wartości wskaźnika rezultatu długoterminowego PO WER w obszarze oświaty „Odsetek poradni psychologiczno-pedagogicznych stosujących wypracowane narzędzia do pracy z uczniami o specjalnych potrzebach edukacyjnych dzięki wsparciu z EFS”

Lp.	Wniosek	Rekomendacja	Adresat	Sposób wdrożenia	Klasa rekomendacji	Status rekomendacji	Termin wdrożenia	Obszar tematyczny	Uzasadnienie
									KA może być stosowane jako pomocnicze dla innych narzędzi, jak również w pracy z dziećmi z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim i jednocześnie zgadzają się ze sformułowaną we wniosku opinią, że dla niektórych dzieci (w szczególności z grup SPE) język, którym napisane są pytania w narzędziu TROS-KA może być zbyt skomplikowany, co powoduje, że uzyskiwane odpowiedzi nie są miarodajne. W związku z powyższym, w

Tabela rekomendacji z badania: Badanie wartości wskaźnika rezultatu długoterminowego PO WER w obszarze oświaty „Odsetek poradni psychologiczno-pedagogicznych stosujących wypracowane narzędzia do pracy z uczniami o specjalnych potrzebach edukacyjnych dzięki wsparciu z EFS”

Lp.	Wniosek	Rekomendacja	Adresat	Sposób wdrożenia	Klasa rekomendacji	Status rekomendacji	Termin wdrożenia	Obszar tematyczny	Uzasadnienie
									celu zwiększenia dostępności narzędzia, zdecydowano się na zmianę treści pytań w narzędziu w taki sposób, by odpowiadało ono zdolnościom poznawczym szerszych grup dzieci (w tym z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim, z zespołem Aspergera, z afazją). Wersja pilotażowa narzędzia została już przygotowana i była gotowa do testowania w marcu 2020 roku, ale ze względu na zagrożenie epidemiczne testy

Tabela rekomendacji z badania: Badanie wartości wskaźnika rezultatu długoterminowego PO WER w obszarze oświaty „Odsetek poradni psychologiczno-pedagogicznych stosujących wypracowane narzędzia do pracy z uczniami o specjalnych potrzebach edukacyjnych dzięki wsparciu z EFS”

Lp.	Wniosek	Rekomendacja	Adresat	Sposób wdrożenia	Klasa rekomendacji	Status rekomendacji	Termin wdrożenia	Obszar tematyczny	Uzasadnienie
									zostały przesunięte na jesień 2020 roku.
8.	Specjalistom z PPP i nauczycielom szkolnym szczególnie trudności sprawiała klasyfikacja ICF, której szkolenie koordynatorów dotyczyło jedynie w ograniczonym stopniu (str. 177-178).	Rekomenduje się: 1. Zapewnienie przekładu podręcznika „Measuring Health and Disability Manual for WHO Disability Assessment Schedule WHODAS 2.0” na język polski. 2. Przeprowadzenie, w ramach Działania 2.10 PO WER, szkoleń dla pracowników PPP z zakresu znajomości i praktycznego zastosowania klasyfikacji ICF w kontekście założeń diagnozy funkcjonalnej.	Ad 1. Minister Zdrowia Ad. 2. MEN (Jako IP PO WER)	Ad. 1 Zawarcie porozumienia z WHO i zamówienie przekładu podręcznika. Ad. 2 Realizacja projektu szkoleniowego dot. ICF w ramach Działania 2.10.	Ad. 1 pozasystemowa UWAGA: Rekomendacja wyłącznie do wiadomości KM PO WER Ad. 2 programowa operacyjna	Ad 1 rekomendacja zatwierdzona w całości (wdrożona) Ad 2 rekomendacja zatwierdzona częściowo	31 grudnia 2022	Edukacja	Ad 2 Tematykę założeń diagnozy funkcjonalnej (z uwzględnieniem klasyfikacji ICF) planuje się włączyć do szkoleń dla pracowników PPP (konkurs oraz projekt pozakonkursowy w ramach Działania 2.10 PO WER)
9.	Właściwym środkiem	Zaleca się, by wraz	MEN (jako IP	Skierowanie	programowa	rekomendacja	31 grudnia	Edukacja	Rekomendacja

Tabela rekomendacji z badania: Badanie wartości wskaźnika rezultatu długoterminowego PO WER w obszarze oświaty „Odsetek poradni psychologiczno-pedagogicznych stosujących wypracowane narzędzia do pracy z uczniami o specjalnych potrzebach edukacyjnych dzięki wsparciu z EFS”

Lp.	Wniosek	Rekomendacja	Adresat	Sposób wdrożenia	Klasa rekomendacji	Status rekomendacji	Termin wdrożenia	Obszar tematyczny	Uzasadnienie
	do pomiaru skuteczności narzędzi opracowanych w ramach projektu EFS jest zastosowanie skali oceny efektów analogiczne do skali PREiS zawartej w pakiecie narzędzi TROS-KA) (str. 158-159).	z pakietami narzędzi tworzonych w projektach EFS dostępne były skale oceny efektów (analogiczne jak skala PREiS w pakiecie TROS-KA).	PO WER)	rekomendacji do projektodawców.	operacyjna	zatwierdzona w całości (wdrożona)	2019		została przekazana do projektodawców – 20 grudnia 2019 r. do Instytutu Badań Edukacyjnych (pismo z 20 grudnia 2019 r., sygn. DFS-WPE.810.45.2017.RL) oraz 23 grudnia 2019 r. do Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie (pismo z 20 grudnia 2019 r., sygn. DFS-WPE.810.45.2017.RL).

Tabela rekomendacji z badania: Badanie wartości wskaźnika rezultatu długoterminowego PO WER w obszarze oświaty „Odsetek poradni psychologiczno-pedagogicznych stosujących wypracowane narzędzia do pracy z uczniami o specjalnych potrzebach edukacyjnych dzięki wsparciu z EFS”

Lp.	Wniosek	Rekomendacja	Adresat	Sposób wdrożenia	Klasa rekomendacji	Status rekomendacji	Termin wdrożenia	Obszar tematyczny	Uzasadnienie
10.	Część specjalistów z PPP zgłasza wątpliwości co do rzetelności narzędzi TROS-KA, gdyż nie zawierają skali kontrolnej, która kontrolowałaby wpływ aprobaty społecznej (społecznych oczekiwań) na udzielane odpowiedzi (str. 113-118).	Zaleca się, by beneficjentom realizowanych projektów konkursowych rekomendować uwzględnienie skali kontrolnej („testu kłamstwa”) w opracowywanych nowych narzędziach psychometrycznych dla pomocy psychologiczno-pedagogicznej.	MEN (jako IP PO WER)	Skierowanie rekomendacji do projektodawców.	programowa operacyjna	rekomendacja zatwierdzona w całości (wdrożona)	31 grudnia 2019	Edukacja	Rekomendacja została przekazana do projektodawców – 20 grudnia 2019 r. do Instytutu Badań Edukacyjnych (pismo z 20 grudnia 2019 r., sygn. DFS-WPE.810.45.2017.RL) oraz 23 grudnia 2019 r. do Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie (pismo z 20 grudnia 2019 r., sygn. DFS-WPE.810.45.2017.RL).
11.	Na spotkaniu konsultacyjnym w 2017 r. i w ewaluacji w 2019 r. zgłaszano uwagi dot.	Rekomenduje się, by w realizowanych projektach konkursowych dotyczących	MEN (jako IP PO WER)	Skierowanie rekomendacji do projektodawców, w szczególności dotyczącej	programowa operacyjna	rekomendacja zatwierdzona w całości (wdrożona)	31 grudnia 2019	Edukacja	Rekomendacja została przekazana do projektodawców – 20 grudnia 2019

Tabela rekomendacji z badania: Badanie wartości wskaźnika rezultatu długoterminowego PO WER w obszarze oświaty „Odsetek poradni psychologiczno-pedagogicznych stosujących wypracowane narzędzia do pracy z uczniami o specjalnych potrzebach edukacyjnych dzięki wsparciu z EFS”

Lp.	Wniosek	Rekomendacja	Adresat	Sposób wdrożenia	Klasa rekomendacji	Status rekomendacji	Termin wdrożenia	Obszar tematyczny	Uzasadnienie
	niezrozumiałości stwierdzeń oraz skali odpowiedzi, jak również inne uwagi zwł. dot. czasochłonności badania i braku skali kontrolnej w pakiecie TROS-KA. Sformułowania zostały znacznie uproszczone w efekcie prepilotażu, ale nie wystarczyło to, by całkowicie wyeliminować problemy związane z niejasnością treści. (str. 151-152, 176-177).	opracowania nowych narzędzi dla PPP podjąć działania zwiększające wpływ interesariuszy na kształt narzędzi.		prowadzenia konsultacji projektu narzędzi z użytkownikami z PPP oraz opracowania i przekazania interesariuszom informacji, wraz z uzasadnieniem uwzględnienia lub nieuwzględnienia zgłaszanych uwag.					r. do Instytutu Badań Edukacyjnych (pismo z 20 grudnia 2019 r., sygn. DFS-WPE.810.45.2017.RL) oraz 23 grudnia 2019 r. do Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie (pismo z 20 grudnia 2019 r., sygn. DFS-WPE.810.45.2017.RL).
12.	Wielu specjalistów z poradni psychologiczno-pedagogicznych preferuje wersję elektroniczną pakietu TROS-KA jako bardziej	Rekomenduje się wsparcie infrastruktury technicznej (informatycznej) poradni psychologiczno-pedagogicznych w	MFIPR MEN	Uwzględnienie rekomendacji w negocjacjach z KE i programowaniu kolejnej perspektywy finansowej.	horyzontalna strategiczna UWAGA: Rekomendacja wyłącznie do wiadomości KM PO WER	rekomendacja zatwierdzona w całości (realizowana)	31 grudnia 2020	Edukacja	

Tabela rekomendacji z badania: Badanie wartości wskaźnika rezultatu długoterminowego PO WER w obszarze oświaty „Odsetek poradni psychologiczno-pedagogicznych stosujących wypracowane narzędzia do pracy z uczniami o specjalnych potrzebach edukacyjnych dzięki wsparciu z EFS”

Lp.	Wniosek	Rekomendacja	Adresat	Sposób wdrożenia	Klasa rekomendacji	Status rekomendacji	Termin wdrożenia	Obszar tematyczny	Uzasadnienie
	użyteczną i atrakcyjną dla dzieci. Jednak barierą w używaniu wersji elektronicznej był brak odpowiedniego wyposażenia poradni (str. 48)	kolejnym okresie programowania.							
13.	Dostępność pomocy psychologiczno-pedagogicznej jest zróżnicowana i często niewystarczająca. Barierą w wykorzystaniu narzędzi wypracowanych w ramach projektów EFS oraz w ogólnym funkcjonowaniu poradnictwa psychologiczno-pedagogicznego jest niedobór specjalistów z zakresu pomocy psychologiczno-	Rekomenduje się, by w ramach trwających prac nad zmianami w systemie pomocy psychologiczno-pedagogicznej zapewnić poprawę dostępności uczniów do wczesnej diagnozy i pomocy udzielanej w szkole lub placówce edukacyjnej, przy pozostawieniu poradniom głównie zadań związanych ze wsparciem specjalistycznym	Ministerstwo Edukacji Narodowej	Nowelizacja „Rozporządzenia w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych szkołach i placówkach i zapewnienie finansowania dostępności kadr specjalistycznych w szkołach/placówkach.	pozasystemowa UWAGA: Rekomendacja wyłącznie do wiadomości KM PO WER	rekomendacja zatwierdzona w całości	31 grudnia 2022	Edukacja	MEN obecnie pracuje nad kompleksowym zbiorem zmian w zakresie m.in. pomocy psychologiczno-pedagogicznej. Prace trwają m.in. w projekcie realizowanym wspólnie z Europejską Agencją ds. Specjalnych Potrzeb i Edukacji Włączającej i mają zakończyć się przygotowaniem

Tabela rekomendacji z badania: Badanie wartości wskaźnika rezultatu długoterminowego PO WER w obszarze oświaty „Odsetek poradni psychologiczno-pedagogicznych stosujących wypracowane narzędzia do pracy z uczniami o specjalnych potrzebach edukacyjnych dzięki wsparciu z EFS”

Lp.	Wniosek	Rekomendacja	Adresat	Sposób wdrożenia	Klasa rekomendacji	Status rekomendacji	Termin wdrożenia	Obszar tematyczny	Uzasadnienie
	pedagogicznej. Wielość zadań nałożonych na PPP, wzrastające zapotrzebowanie na opinie i orzeczenia oraz braki kadrowe w poradniach powodują niemożność skupienia się na specjalistycznym i intensywnym wsparciu dzieci i młodzieży w coraz częściej pojawiających się wśród nich problemach rozwojowych. W MEN trwają prace Zespołu ds. opracowania modelu kształcenia uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, korzystającego z	uczniów oraz wspomaganie szkół i placówek.							założeń projektu ustawy, co ma nastąpić w połowie roku 2021. Jednym z zagadnień, nad którymi trwają prace jest określenie standardów zatrudnienia specjalistów w szkołach. Ewentualne zmiany rozporządzeń albo przygotowanie nowych będą następować po przyjęciu ustawy.

Tabela rekomendacji z badania: Badanie wartości wskaźnika rezultatu długoterminowego PO WER w obszarze oświaty „Odsetek poradni psychologiczno-pedagogicznych stosujących wypracowane narzędzia do pracy z uczniami o specjalnych potrzebach edukacyjnych dzięki wsparciu z EFS”

Lp.	Wniosek	Rekomendacja	Adresat	Sposób wdrożenia	Klasa rekomendacji	Status rekomendacji	Termin wdrożenia	Obszar tematyczny	Uzasadnienie
	rekomendacji wypracowanych w ramach projektu realizowanego wspólnie z Europejską Agencją ds. Specjalnych Potrzeb i Edukacji Włączającej (str. 178-181).								
14.	Przeniesienie części zadań z PPP do szkół/placówek wymaga zapewnienia zasobów ludzkich w szkołach/placówkach . Tymczasem w wielu szkołach/placówkach nie są zatrudniani specjaliści z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej, albo są zatrudnieni w niewystarczającym wymiarze czasu	Rekomenduje się przeznaczenie z budżetu państwa środków na sfinansowanie nowych etatów specjalistów ds. pomocy psychologiczno-pedagogicznej w szkołach/placówkach.	Ministerstwo Edukacji Narodowej	Opracowanie programu zwiększenia zatrudnienia specjalistów pomocy psychologiczno-pedagogicznej w szkołach/placówkach (wpisującego się w założenia Działania 11 Programu „Dostępność Plus” – „Wsparcie edukacji włączającej”) i	pozasystemowa UWAGA: Rekomendacja wyłącznie do wiadomości KM PO WER	rekomendacja zatwierdzona w całości	31 grudnia 2020	Edukacja	Jak wskazano w uzasadnieniu do rekomendacji powyżej, MEN obecnie pracuje nad takim programem. Zakłada się, że analiza w tym zakresie będzie gotowa do końca 2020 roku.

Tabela rekomendacji z badania: Badanie wartości wskaźnika rezultatu długoterminowego PO WER w obszarze oświaty
„Odsetek poradni psychologiczno-pedagogicznych stosujących wypracowane narzędzia do pracy z uczniami o specjalnych
potrzebach edukacyjnych dzięki wsparciu z EFS”

Lp.	Wniosek	Rekomendacja	Adresat	Sposób wdrożenia	Klasa rekomendacji	Status rekomendacji	Termin wdrożenia	Obszar tematyczny	Uzasadnienie
	pracy (str. 178-181).			zapewnienie jego finansowania.					
15.	Dostępność pomocy psychologiczno-pedagogicznej jest zróżnicowana i często niewystarczająca (str. 178-181).	Rekomenduje się przeprowadzenie analizy zapotrzebowania na kadry specjalistów ds. pomocy psychologiczno-pedagogicznej zarówno w poradniach, jak i w szkołach/placówkach, adekwatnego do sytuacji po wprowadzeniu planowanych zmian w edukacji włączającej. Rekomenduje się określenie przez MEN (na podstawie ww. analizy) standardów opieki psychologiczno-pedagogicznej wraz ze wskazaniem	Ministerstwo Edukacji Narodowej	Opracowanie przez zespół ekspertów w konsultacji z przedstawicielami interesariuszy (szkoły, PPP) standardów, obejmujących w szczególności liczby etatów specjalistów w PPP i szkołach/placówkach,	pozasystemowa UWAGA: Rekomendacja wyłącznie do wiadomości KM PO WER	rekomendacja zatwierdzona w całości	31 grudnia 2020	Edukacja	jw.

Tabela rekomendacji z badania: Badanie wartości wskaźnika rezultatu długoterminowego PO WER w obszarze oświaty „Odsetek poradni psychologiczno-pedagogicznych stosujących wypracowane narzędzia do pracy z uczniami o specjalnych potrzebach edukacyjnych dzięki wsparciu z EFS”

Lp.	Wniosek	Rekomendacja	Adresat	Sposób wdrożenia	Klasa rekomendacji	Status rekomendacji	Termin wdrożenia	Obszar tematyczny	Uzasadnienie
		minimum kadrowego dla różnego typu placówek.							
16.	Definicja wskaźnika rezultatu długoterminowego „Odsetek poradni stosujących wypracowane narzędzia do pracy z uczniami o specjalnych potrzebach edukacyjnych dzięki wsparciu z EFS” jest nieprecyzyjna (str. 35-36, 183).	Rekomenduje się doprecyzowanie definicji wskaźnika rezultatu długoterminowego „Odsetek poradni stosujących wypracowane narzędzia do pracy z uczniami o specjalnych potrzebach edukacyjnych dzięki wsparciu z EFS”.	MFiPR (jako IZ PO WER)	Rozszerzenie definicji o zapisy doprecyzowujące.	programowa operacyjna	rekomendacja zatwierdzona w całości (wdrożona)	30 czerwca 2020	Edukacja	